

[Aksel Larsen.]

for længere Tid, at nedlægge et Demonstration- eller Mødeforbud.

Politiet er i Stand til, naar et Møde eller Demonstration konkret anmeldes, at forbyde denne, men udelukkende, hvis der er Grund til konkret at frygte, at det paa-gældende Møde eller Demonstration vil give Anledning til alvorlig Uro. Paa anden Maade kan det ikke gøres. Den daværende Politidirektør har derfor været saa forsigtig ikke at nedlægge noget Forbud af almindelig Art. Jeg ved ganske vist, at den konstituerede Politidirektør Stamm, da Bondetoget var anmeldt og man havde forbudt det, forsøgte at motivere det med, at Politidirektør Fabricius-Hansen i Overensstemmelse med Politiloven af 1863 havde nedlagt almindeligt Forbud. Det er imidlertid ikke Tilfældet.

For det første kan et saadant almindeligt Forbud ikke nedlægges i Henhold til Politiloven, der dog maa formenes at skulle være i Overensstemmelse med eller være underordnet Grundloven. For det andet har Politidirektør Fabricius-Hansen heller ikke forsøgt at nedlægge et saadant Forbud. Han har under mere private Former, kan jeg sige, sendt de forskellige politiske Partier i København en Skrivelse om, at man ikke maa forvente at faa Tilladelse til saadanne Møder og Demonstrationer. Men det er noget helt andet.

Det er muligt, at de københavnske politiske Partiorganisationer stilfærdigt har rettet sig efter denne, skal vi sige Henstilling fra Politidirektørens Side om ikke at anmelde Møder og Demonstrationer, men givet er det, at det kan ikke lade sig gøre ved den Slags Midler hverken at skabe en fast lovmæssig Praksis eller i det uendelige at fastholde en Tilstand, hvorefter Møder og Demonstrationer i en bestemt Del af København forbydes. Hvis det er Tilfældet, vil det sige, at man med nøjagtig samme Bemyndigelse kan udstække Politiets Praksis med at forbyde Møder og Demonstrationer overhovedet til at omfatte hele København; saa kan man lade Politimestrene over hele Landet udstede almindelige Demonstrations- og Mødeforbud, ikke gældende for en Dag eller Uge, men for en Arrække. Hvis den Praksis, der har været gældende i København, var lovmedholdelig, vil det sige, at Grundlovens § 86 lige saa godt kunde tages ud af Sølvskrinet; den havde overhovedet ingen Betydning; den beskyttede ikke Borgernes Ret til at samles under aaben Himmel, naar de er ubevæbnede.

Altsaa, dermed lader vi de trafikale Grunde ligge, og dermed lader vi Politiets Praksis ligge; den har heller ingen Betydning for den foreliggende Sag og kan ikke anvendes til at retfærdiggøre Politidirektørens Handlinger i denne Omgang.

Dernæst henviser Justitsministeren til noget andet. Justitsministeren siger, at den daværende Justitsminister har lovet Rigsdagen, at der ikke skal ske saadanne Uroligheder, som der skete, da Politiet foranstaltede dem ved Anvendelse af Taaregas i Rigsdagsgaarden. Men jeg kan betro den nuværende Justitsminister, at Rigsdagen har aldrig bedt om et saadant Løfte, har aldrig afkrævet Justitsministeren et saadant Løfte. Det var et Løfte, som Justitsministeren gav, uden at det var ham afkrævet. Sagen har aldeles ikke været til Afstemning her i Tinget. Tinget har ikke udtalt sig om, hvorvidt det ønskede at modtage Møder og Demonstrationer, eller det ikke ønskede at modtage Møder eller Demonstrationer. At den daværende Justitsminister har sagt dette, det er aldeles ikke noget, som har Betydning for den foreliggende Sag, og det er ikke noget, som kan bruges som et Paa-skud til at forhindre Københavns Arbejdere i at henvende sig til Regeringen og Rigsdagen. Og bortset fra dette tvivler jeg om, at Justitsministerens Løfte, hvis man forestillede sig, at det havde bindende Virkning, var lovmedholdeligt. Det kan ikke være lovmedholdeligt at forbyde Landets Borgere at henvende sig gennem Demonstrationer eller Møder til de øverste Instanser her i Landet. Hvis det er Tilfældet, hører efterhaanden alting op.

Saa henviste Justitsministeren til Bondetoget og siger herom, at det var noget helt andet, for det var intet Tog, og det var intet Møde; det skal altsaa begrunde, at Bønderne dengang fik Lov at samles paa Amalienborg Plads. Jeg er paa Forhaand gaaet ind paa den Fortolkning og har sagt, at det sidste, de arbejdsløse har sagt, er, at de ikke vil afholde noget Tog og ikke afholde noget Møde, men de ønsker i Lighed med Bondetoget at forsamles for at faa Besked af deres Deputation. Det tillod man Bondetoget. Jeg kan ikke forstaa, hvorfor Justitsministeren her svarer efter Recepten: Goddag Mand — Økseskaft, i Stedet for at svare paa, hvorfor det kunde tillades Bondetoget at samles paa en Plads; der dog har ikke ringe Betydning for Trafikken, fordi 4 Trafikaarer krydses der, medens det ikke kan tillades Københavns Arbejdere at samles her paa Slotsholmen,